

Handlingsplan för undervisning i modersmål för förskoleklass

Förskoleklassen är en skolform som följer läroplanen för grundskola och har en egen del i den. Specifik för den formen är att den är en blandning av skola och förskola men saknar en egen läroplan. Den skapar otydlighet när det gäller målstyrning, enligt rapport från Skolinspektionen.

Syftet

Syftet med undervisningen i modersmål är att förbereda eleverna till att studera det ämnet i grundskolan. Genom undervisningen i ämnet skall eleven utveckla sin muntliga och skriftliga förmåga att kommunicera på sitt modersmål.

1. Allmänt

Undervisningen i förskoleklassen ska utgå från en helhetssyn på eleverna, elevernas behov och intressen samt kunnande och erfarenheter. Det ska fungera som en bro mellan förskola och skola och förbereda eleverna socialt och kunskapsmässigt till skolan. Det finns inte kunskapskrav i förskoleklass. Elevernas intresse och engagemang kan då påverka innehållet i exempelvis planeringen av ett tema som klassen kommer att arbeta med under en viss period. Aktiviteterna ska ha ett syfte och detta syfte ska förmedlas till eleverna. Det ska tydliggöras vad är det som förväntas att dem ska lära sig. I läroplanen (Lgr 11) framgår det att läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven upplever att kunskap är meningsfull.

2. Leken

Leken är en metod för inläring. Läraren utnyttjar den pedagogiska leken för att utveckla ordförrådet, begreppsbildningen och kommunikativa förmågorna när det gäller modersmålet. Rent praktiskt kan det vara lämpligt att varje pass i modersmålet har man en lekstund med lekar som eleverna tycker om tex Kim leken, Jeopardy - gissa olika djur, fåglar. Det är värdefullt med lekar som är specifika för hemlandet där barnet kommer ifrån. Man utgår alltid från barnens intresse och mognad. I leken (fantasi och föreställningsvärld) får eleverna bland annat möjlighet att formulera problem, experimentera och utforska samt uttrycka sig på olika sätt, exempelvis genom drama, rytmik, dans, musicerande, spel, skapande bild, samt text och form.

3. Skapande arbetssätt

Skapande genom estetiska uttrycksformer ger eleverna möjlighet att använda sina sinnen, sin kreativitet och sin leklust. Estetiska uttrycksformer handlar om att kommunicera på olika sätt med hjälp av exempelvis fysiska aktiviteter, drama, dans, musik, bild och form. Med en saga kan man arbeta på olika sätt: Man kan dramatisera en saga, rita en saga, återberätta en saga med hjälp av läraren.

4. Variation av arbetssätt

Läroplanen anger vidare att eleverna ska erbjudas en variation av arbetssätt, uttrycksformer och lärmiljöer som gynnar övergången från förskola till skola och fritidshem

En variation av arbetssätt kan till exempel vara att arbeta utforskande, tematiskt, individuellt eller i olika *gruppkonstellationer*.

5. Stimulerande lärandemiljön Lärmiljö

Med lärmiljö menas både fysiska och psykiska miljön. Det är viktigt att det finns utrymme för leken och aktiviteterna i rummet man bedriver modersmålet. En god pedagogisk miljö kan stimulera elevernas nyfikenhet, intresse och lust att lära. Lokalerna, skolgården och den kringliggande miljön kan skapa olika förutsättningar och möjligheter för att utforma verksamheten och det pedagogiska **arbetet**.

6. Återkoppling

(”Vi övar på att...”, ”Vi strävar mot...” är uttryck som visar att inläringen är en process och inte ett mål med ett färdigt resultat. Läraren ger direkt beröm till elevernas prestationen, ”bra gjort”, ”vad duktig du är”, ”smart gjort”, ”fortsätt så”, ”vad fint du jobbar”.

Kommunicera med språkliga uttrycksformer

Läroplanen anger att undervisningen ska ta tillvara elevernas nyfikenhet och ge dem möjlighet att utveckla sitt intresse för och sin förmåga att kommunicera med tal- och skriftspråk genom att ge dem möjligheter att läsa, lyssna på samt skriva och samtala om såväl skönlitteratur som andra typer av texter och händelser.

Förskoleklassen – Ett kommentarmaterial till läroplanens tredje del (Skolverket)

En traditionellt skriven text, en dans, *ett dataspel* eller en teaterföreställning är exempel på språkliga uttrycksformer. De kan stå ensamma eller samspela med varandra, som till exempel en webbplats som innehåller bild, film, ord och musik. När eleverna får

Se filmen om förskoleklassen från Lunds universitet

<https://www.youtube.com/watch?v=RX2LRTnSwLA&feature=youtu.be>

